

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile yapılan "Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra ve Benzeri Yerleşim Yerlerine Telefon ve İnternet Altyapısının Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Sözleşme" kapsamında adı geçen Bakanlığa verilen hizmetlere ait faturanın düzenlenme zamanı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[229-2018-496]-E.316760
Tarih	20.11.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

(Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[229-2018-496]-316760

20.11.2020

Konu : Evrensel Hizmet Gelirleri ve Net Maliyet Hesabı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü ile Kurumunuz arasında düzenlenen "*Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra ve Benzeri Yerleşim Yerlerine Telefon ve İnternet Altyapısının Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Sözleşme*" kapsamında adı geçen Bakanlığa verilen hizmetlere (kiralık devre, noktadan noktaya metro ethernet,

metro internet ve altyapı kullanımı hizmetlerine) ait faturaların aylık olarak mı yoksa "Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili ve Giderlerinin Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ve anılan sözleşme hükümlerine uygun olarak, proje maliyeti yansıtmasındaki diğer kalemler ile birlikte net maliyet hesabına göre takip eden yılda bir kez olmak üzere yıllık olarak mı düzenlenmesi gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Bunun yanı sıra, ticari kazancın tespitinde "tahakkuk" ve "dönemsellik" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise, bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasını ifade eder.

Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Evrensel Hizmetin Net Maliyetinin Hesaplanması ve Ödenmesi" başlıklı dördüncü kısmının "Evrensel hizmetin net maliyetinin ödenme esasları" başlıklı 11 inci maddesinde, "...

(2) Yükümlü işletmeci her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait hizmetin sunulduğu bölgeyi, bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme alt yapısını, evrensel hizmet türlerini, maliyetlerini ve toplam maliyet içindeki payını, evrensel hizmet ile doğrudan ilişkilendirilebilen ortak ve genel maliyetler dahil dağılımını, uyguladığı tarifeleri ve hizmet miktarlarını, elde ettiği gelirleri, bu gelirlerin toplam gelirleri içindeki dağılımını, o bölgede kabul ve reddedilen evrensel hizmet taleplerini, reddedilmiş ise gerekçelerini ve ek maliyetlerini, diğer evrensel hizmete bağlı olarak gerçekleştirdiği iş kapsamı ile ilgili mali ölçütleri ve benzeri hususlarla ilgili bilgi ve belgeleri içeren yıllık raporu, ilgili bölgedeki hizmetin etkin ve verimli olup olmadığını değerlendirmek üzere Bakanlığa teslim eder.

(3) Bakanlık, ayrıca Kurum ve/veya yükümlü işletmeciden, Kurumun belirlediği hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bir önceki yıla ait bilgileri içeren raporu ister.

...

(5) Bakanlıkça, yükümlü işletmeci tarafından sunulan kapsamlı raporlar, belgeler, faturalar ve gayri maddi kazanımlar dikkate alınmak suretiyle incelenerek onaylandıktan sonra, geçmiş yıl için ödeme Haziran ayı sonuna kadar Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten yapılır. Bu çerçevede Bakanlık Merkez Muhasebe Birimine ödeme emrini intikal ettirir. Merkez Muhasebe Birimi de kendisine intikal eden tutarı yükümlü işletmeciye öder.

(6) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımların satın alma bedellerinin toplamı yükümlüye sözleşmesinde belirlenen kriterler dahilinde ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü ile Kurumunuz arasında düzenlenen ... tarihli "Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra ve Benzeri Yerleşim Yerlerine Telefon ve İnternet Altyapısının Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Sözleşme"nin 22 nci maddesinde, "...

22.3. İşletmeci, evrensel hizmet yükümlüsü olduğu döneme ait kesinleşen bilanço, ayrıntılı gelir tablosu ve diğer mali belgeleri ile o döneme ait hizmetin sunulduğu bölgeyi, bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme altyapısını, evrensel hizmet türlerini, abone sayısı ve profilini, o bölgede başlatılan ve sonlanan yurt içi ve yurt dışı çağrıları, maliyetlerini, uyguladığı tarifeleri ve hizmet miktarlarını, elde ettiği gelirleri ile benzeri bilgi ve belgeleri içeren yıllık raporu, ilgili bölgedeki hizmetin etkin ve verimli olup olmadığını değerlendirmek üzere Nisan ayı sonuna kadar Bakanlığa teslim edecektir.

...

22.6. Bakanlıkça, İşletmeci tarafından sunulan kapsamlı rapor, faturalar ve diğer bilgi ve belgelerin denetlenmesi ve/veya denetlettirilmesinden sonraki ortaya çıkan net maliyet tutarı üzerinden İşletmecinin tanzim edeceği faturada belirtilen tutar Merkez Saymanlık Müdürlüğüne bildirilecektir. Merkez Saymanlık Müdürlüğüne en geç bir ay içerisinde ödeme yapılacaktır..." denilmiştir.

Buna göre, Kurumunuz tarafından sunulan hizmetlere ilişkin hasılat ve maliyet ile giderlerin tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri gereği ilgili oldukları döneme ilişkin kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU VE VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin,

- (1/3-a) maddesinde ise posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetlerinin

KDV'ye tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/A-1-3/a) bölümünde; PTT ile diğer posta ve haberleşme kuruluşları tarafından yapılan; posta, telefon, telgraf, teleks ve buna benzer haberleşme hizmetleri ile gazete, dergi, kitap, paket, koli taşıma ve dağıtım hizmetleri, havale işlemleri ile bunlara benzer diğer işlemlerin vergiye tabi olacağı, bu hükmün, ticari nitelikli olmayan posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetlerle radyo ve televizyon hizmetlerini kapsamaya yönelik olduğu ve ticari nitelikte yapılan söz konusu hizmetlerin ise ticari faaliyet çerçevesinde yapılan hizmet olarak her halükarda 3065 sayılı Kanunun (1/1) inci maddesine göre vergiye tabi tutulacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

- (231/5) maddesinde, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,

- 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu, yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (2019 yılı için) 1.200 TL'yi geçmesi veya bedeli (2019 yılı için) 1.200 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecburi olduğu hükme bağlanmıştır.

Bunun yanı sıra, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü ile Kurumunuz arasında düzenlenen ... tarihli "Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra ve Benzeri Yerleşim Yerlerine Telefon ve İnternet Altyapısının Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Sözleşme"nin 8 inci maddesinde, *"İş bu sözleşme bedeli ... TL yatırım ve ... TL işletme tutarlarının toplamı olan ... TL olarak belirlenmiştir. Ancak*

bu bedel yaklaşık bir bedel olmakla birlikte ödemeye esas asıl bedel Sözleşme'nin 22. maddesinde belirtilen hükümlere göre hesaplanacak net maliyet üzerinden belirlenecektir. Hesaplanacak net maliyet bedelinin Sözleşme bedelinden yüksek olması durumunda da Bakanlık İşletmeciyeye hesaplanan net maliyet bedelini ödeyecektir." denilmektedir.

Buna göre, yukarıda yer verilen mevzuat ve sözleşme hükümleri çerçevesinde, mezkûr sözleşme kapsamında adı geçen Bakanlığa verilen hizmetlere ait faturanın, evrensel hizmet net maliyetinin ortaya çıktığı tarihten (Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin 5 numaralı fıkrasında belirtilen onay tarihinden) itibaren yedi gün içinde düzenlenmesi ve söz konusu hizmetlere ait bedel üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026